

prijedlog

Na temelju članka 26. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013.), članka 8. stavka 1. Zakona o poljoprivredi (Narodne novine, broj 30/2015) i članka 30. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/2011 i 119/2014), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ donijela

O D L U K U

o donošenju Nacionalne strategije za provedbu programa mlijeka u školama za razdoblje od 1. kolovoza 2015. do 31. srpnja 2016. godine

I.

Donosi se Nacionalna strategija za provedbu programa mlijeka u školama za razdoblje od 1. kolovoza 2015. do 31. srpnja 2016. godine (u daljem tekstu: Strategija).

II.

Strategija se nalazi u primitku ove Odluke i njezin je sastavni dio.

III.

Ovom se Odlukom osigurava provedba Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013.) i Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 1047/2014 od 29. srpnja 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izrade nacionalnih ili regionalnih strategija država članica za potrebe programa mlijeka u školama (SL L 291, 7.10.2014.).

IV.

Ministarstvo poljoprivrede osigurat će finansijska sredstva za provedbu Strategije u državnom proračunu za 2016. godinu i projekcijama za 2017. i 2018 godinu u iznosu od 5.408.458,00 kuna za 2016. godinu.

V.

Zadužuje se Ministarstvo poljoprivrede da izvijesti Vladu Republike Hrvatske o provedbi Strategije.

VI.

Zadužuje se Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju za operativnu provedbu i kontrolu provedbe Strategije.

VII.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDsjEDNIK VLADE

Zoran Milanović

OBRAZLOŽENJE ODLUKE

Nacionalna strategija za provedbu programa mlijeka u školama za razdoblje od 1. kolovoza 2015. do 31. srpnja 2016. godine donosi se temeljem članka 8. stavak 1. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“ broj 30/2015) te članka 26. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013), a osigurava se provedba Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 1047/2014 od 29. srpnja 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izrade nacionalnih ili regionalnih strategija država članica za potrebe programa mlijeka u školama (SL L 291, 7.10.2014.).

Strategija je jednogodišnji temeljni dokument kojim se određuju smjernice provedbe programa mlijeka u školama tijekom školske godine 2015/2016 u Republici Hrvatskoj, a njenom izradom i dostavom iste Europskoj komisiji Republika Hrvatska ispunjava preduvjet da participira u proračunu Europske unije kroz program mlijeka u školama.

Strategija određuje ciljani pristup određenoj grupi korisnika (učenici prva četiri razreda u osnovnim školama) i proizvoda (mlijeko i mliječni proizvodi) kako bi se razvili mehanizmi provedbe i probudila svijest o postojanju i mogućnosti korištenja programa mlijeka u školama.

U školskoj godini 2015/2016 provedba programa mlijeka u školama bit će sufinancirana iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske u iznosu od 5.408.458,00 kuna.

Doks

**NACIONALNA STRATEGIJA
ZA PROVEDBU PROGRAMA MLJEKA U ŠKOLAMA
za razdoblje od 1. kolovoza 2015. do 31. srpnja 2016. godine**

Lipanj, 2015.

UVOD

Nacionalna strategija za provedbu programa mlijeka u školama za razdoblje od 1. kolovoza 2015. do 31. srpnja 2016. godine (u dalnjem tekstu: Strategija) je dokument temeljem kojeg se određuju smjernice provedbe programa mlijeka u školama u Republici Hrvatskoj.

Program mlijeka u školama (u dalnjem tekstu: Program) je program Europske unije kojim se dodjeljuje potpora za opskrbu djece koja redovito pohađaju vrtiće/predškole ili osnovnoškolske ili srednjoškolske obrazovne ustanove kojima upravljaju ili ih priznaju nadležna tijela država članica, određenim mliječnim i prerađenim mliječnim proizvodima. Ovaj Program uz program voća i povrća u školama dio je programa za poboljšanje dostupnosti hrane namijenjenih poboljšanju distribucije poljoprivrednih proizvoda i poboljšanju prehrambenih navika djece. Provedba ovih programa je predviđena i propisana u okviru zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda.

Iako je Republika Hrvatska imala nacionalni zakonodavni okvir još od 2011. godine, provedba ove mjere nije do danas zaživjela u praksi, stoga će ova Strategija odrediti ciljani pristup određenoj grupi korisnika i proizvoda po uzoru na početni model sheme školskog voća kako bi se razvili mehanizmi provedbe i probudila svijest o postojanju i mogućnosti korištenja ovoga Programa.

Činjenica je da se ovaj Program provodi prema drugačijem okviru od programa voća i povrća u školama te da se te razlike prije svega odnose na financiranje i tehničku provedbu, no to nije imalo utjecaja na odluku da se provedba Programa osigura barem u mogućim okvirima.

Europska komisija je u postupku revizije postojećih programa potpore i u tijeku je procjena ovih mjeru iz perspektive principa supsidijarnosti i proporcionalnosti. Procjena koju je učinila Europska komisija ukazala je na administrativno i organizacijsko opterećenje koje negativno utječe na iskorištenje ove mjere zbog čega prijedlog reforme mjera ide u smjeru zbljižavanja dviju shema, a prvi korak je i izrada ove Strategije s ciljem strateškog planiranja u području: pojednostavljenja, provedbe na ciljanoj skupini i bolje suradnje između svih dionika.

Od 2015. godine svaka država članica koja želi sudjelovati u ovom programu mora izraditi i notificirati Europskoj komisiji nacionalnu jednogodišnju strategiju u kojoj opisuje način i uvjete provedbe Programa stoga ova Strategija predstavlja prvi takav dokument u Republici Hrvatskoj.

Ovaj Program ima prehrambeni i edukativni karakter te uvelike doprinosi razvoju zdravih prehrambenih navika, nastojeći približiti kvalitetne mliječne proizvode djeci te pridonijeti zdravom načinu života.

U razdoblju odrastanja posebno je značajna pravilna prehrana. Osiguravanjem uvjeta za odgovarajući psihofizički razvoj, zdrave prehrambene navike koje djeca steknu u ranom djetinjstvu utječu i na odabir namirnica i način prehrane i u kasnijem životnom razdoblju, a time i na zdravlje u odrasloj dobi. Upravo u to doba nastaju životne navike i ponašanja koja ako su nepravilna predstavljaju osnovu za kasniji razvoj kroničnih nezaraznih bolesti koje su danas daleko najveći uzrok morbiditeta i mortaliteta razvijenog dijela svijeta.

Kako je opće poznato, mlijeko i mliječni proizvodi su proizvodi dobrog izvora bjelančevina visoke biološke vrijednosti, vitamina A i B2 te kalcija i fosfora.

PROVEDBA PROGRAMA

Program se provodi u skladu s:

- *Uredbom (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013.)*
- *Uredbom Vijeća (EU) br. 1370/2013 od 16. prosinca 2013. o utvrđivanju mjera za određivanje određenih potpora i subvencija vezanih uz zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda (SL L 346, 20.12.2013.)*
- *Uredbom Komisije (EZ) br. 657/2008 od 10. srpnja 2008. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 u pogledu potpore Zajednice za opskrbu učenika u obrazovnim ustanovama mlijekom i određenim mliječnim proizvodima (SL L 183, 11.7.2008.)*
- *Delegiranim uredbom Komisije (EU) br. 1047/2014 od 29. srpnja 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu izrade nacionalnih ili regionalnih strategija država članica za potrebe programa mlijeka u školama (SL L 291, 7.10.2014.)*
- *Zakonom o poljoprivredi (Narodne novine, broj 30/2015).*

CILJEVI

Cilj Strategije je jačanje svijesti potencijalnih korisnika o postojanju i mogućnosti korištenja Programa.

Ciljevi Programa su:

- povećati potrošnju mliječnih proizvoda kod školske djece
- poticati naviku konzumiranja mliječnih proizvoda
- osigurati dostupnost mliječnih proizvoda u školama po povoljnijim cijenama
- poboljšati imidž i znanje o mliječnim proizvodima pružajući informacije o njihovim prehrambenim i drugim vrijednostima.

ORGANIZACIJA PROVEDBE PROGRAMA

ADMINISTRATIVNA RAZINA NA KOJOJ ĆE SE PROVODITI PROGRAM

U provedbi Programa uključeni su:

- Ministarstvo poljoprivrede
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
- Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
- Savjetodavna služba.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju:

- nadležna je za provedbu Programa
  - odobravanje podnositelja zahtjeva i određivanje iznosa prava na potporu za ovu mjeru
  - administrativnu kontrolu i kontrolu na terenu
  - isplatu potpore
- podnosi izvještaj o provedbi Programa Ministarstvu poljoprivrede posebno o:
  - broju podnositelja kojima su odobreni zahtjevi za potporu i onih koji su odbijeni te o razlozima odbijanja
  - broju djece koja su bili korisnici potpore
  - količinama mlijeka, kategorijama pojedinih proizvoda u ukupnoj količini mlijeka i mliječnih proizvoda koji su bili predmet potpore
  - veličini pakiranja proizvoda koji su bili predmet potpore.

Ministarstvo poljoprivrede:

- prati provedbu mjere na godišnjoj razini na temelju podataka dostavljenih od Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju i Savjetodavne službe
- informira javnost o mlijeku i mliječnim proizvodima i njihovoj važnosti u zdravoj prehrani
- promovira konzumiranje mlijeka i mliječnih proizvoda na jednostavan i zanimljiv način.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta provodi:

- informiranje javnosti o mlijeku i mliječnim proizvodima i njegovoj važnosti u zdravoj prehrani
- promoviranje konzumiranja mlijeka i mliječnih proizvoda na jednostavan i zanimljiv način
- informiranje škola i svih djelatnika koji rade s djecom o važnosti provedbe i obvezama koje proizlaze iz provedbe mjere.

Agencija za odgoj i obrazovanje provodi:

- edukaciju nastavnika o Programu te značaju mlijeka i mliječnih proizvoda, zdravih prehrambenih navika i sprječavanja rasipanja hrane

Savjetodavna služba:

- provodi organizaciju predavanja s ciljem edukacije djece, roditelja, nastavnika i šire javnosti o značaju Programa te praćenje učinkovitosti Programa (anketiranje i dr.)
- podnosi izvještaj Ministarstvu poljoprivrede o utjecaju provedene mjere na prehrambene navike i zdravlje djece, odnosno o učinkovitosti provedbe Programa.

Škole provode:

- edukaciju djece o mlijeku i mliječnim proizvodima
- edukaciju djece o zdravim prehrambenim navikama i sprječavanju rasipanja hrane
- organiziranje raspodijele i evidenciju prijema mlijeka i mliječnih proizvoda namijenjenih djeci, pripremu mlijeka i mliječnih proizvoda za potrošnju u ustanovi te praćenje potrošnje istih
- edukaciju nastavnika i roditelja o mlijeku i mliječnim proizvodima, zdravim prehrambenim navikama i sprječavanju rasipanja hrane.

PRAVILA ZA OPSKRBU PROIZVODIMA U OKVIRU PROGRAMA

UČESTALOST

Predviđeno je da se osigura konzumacija jednom tjedno tijekom 35 nastavnih tjedana.

VRIJEME DISTRIBUCIJE

Distribucija mlijeka i mliječnih proizvoda vršit će se jednom tjedno kao zaseban obrok, neovisan od obroka školske prehrane.

CILJNA SKUPINA

Kako bi se razvili mehanizmi provedbe i ojačala svijest o postojanju ovoga Programa isti će se provoditi na užoj ciljanoj skupini djece koja pohađaju prva četiri razreda osnovne škole.

Korisnici potpore su učenici koji redovito pohađaju nastavu prva četiri razreda u osnovnim školama koje je priznalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

Broj djece u obrazovnim ustanovama na početku školske godine 2014/2015:

	BROJ DJECE
predškolski odgoj	133.764
osnovna škola (I – IV razred)	162.355
osnovna škola (V – VIII razred)	160.840
srednja škola	178.661
UKUPNO djece u svim obrazovnim ustanovama	635.620

Izvor: Državni zavod za statistiku

Podnositelji zahtjeva za dodjelu potpore sukladno članku 6. Uredbe (EZ) br. 657/2008 mogu biti:

- obrazovne ustanove koje se uključe u mjeru
- nadležna obrazovna tijela za proizvode koji se dijele učenicima na njegovom području
- dobavljači koji će mlijeko isporučivati učenicima u školama
- organizacije osnovane isključivo u svrhu opskrbe korisnika ove mjere.

POPIS MLJEKA I MLJEČNIH PROIZVODA PRIHVATLJIVIH U OKVIRU STRATEGIJE

Prilikom donošenja odluke o izboru mlijeka i mliječnih proizvoda prihvatljivih u okviru Strategije primarni kriterij bio je jednostavnost posluživanja i atraktivnost proizvoda. Dodatno se vodilo računa o tome da se suzi izbor proizvoda kako bi se osigurao fokus na mjeru i pojednostavljenje njezine provedbe. Unatoč tome može se reći kako proizvodi unutar ove dvije kategorije osiguravaju dovoljnu raznolikost i daju mogućnost korisnicima da tijekom godine biraju različite vrste proizvoda unutar iste kategorije.

Prihvatljivi proizvodi sukladno članku 26. stavku 3. Uredbe (EU) br. 1308/2013 navedeni su u tablici:

KATEGORIJA*	PROIZVOD	TARIFNA OZNAKA
I. (a)	toplinski obradeno mlijeko toplinski obrađeno mlijeko s čokoladom ili voćnim sokom ili aromatizirano mlijeko	0401
I. (b)	koje sadrži najmanje 90% po masi mlijeka navedenog u točki (a) i najviše 7% dodanog šećera i/ili meda	2202 90
I. (c)	fermentirani mlijecni proizvodi s voćnim sokom ili bez njega, aromatizirani ili nearomatizirani, koji sadrže najmanje 90% po masi mlijeka navedenog u točki (a) i najviše 7% dodanog šećera i/ili meda	0403 2202 90
II.	Aromatizirani ili nearomatizirani fermentirani mlijecni proizvodi s voćem koji sadrže najmanje 80% po masi mlijeka navedenog u kategoriji I. točki (a) i najviše 7% dodanog šećera i/ili meda.	0403 2202 90

*Prilog I Uredbe (EZ) br. 657/2008

PRAVILA ZA OCJENU UČINKOVITOSTI PROGRAMA

U svrhu monitoringa i evaluacije Programa utvrđena su pravila za ocjenu učinkovitosti na način da se prati i ocjenjuje ostvarenje ciljeva zadanih Strategijom, odnosno Programom pomoću određenih parametara primjenom potrebnih alata i dostupnih informacija.

CILJ	PARAMETAR	NAČIN MJERENJA	PROVODITELJ MJERENJA	OCJENA
jačanje svijesti potencijalnih korisnika o postojanju i mogućnosti korištenja programa	broj korisnika u odnosu na prethodnu godinu	izvještaj o provedbi programa	Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju	pozitivan odnos se smatra uspješnim
povećati potrošnju mlijecnih proizvoda kod školske djece	broj korisnika i broj proizvoda u odnosu na prethodnu godinu	izvještaj o provedbi programa	Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju	pozitivan odnos se smatra uspješnim
poticati naviku konzumiranja mlijecnih proizvoda	navika konzumiranja	anketa	Savjetodavna služba	pozitivan odnos se smatra uspješnim
osigurati dostupnost mlijecnih proizvoda u školama po povoljnijim cijenama	cijena mlijecnog proizvoda	izvještaj o provedbi programa	Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju	pozitivan odnos se smatra uspješnim
poboljšati imidž i znanje o mlijecnim proizvodima	znanje o mlijecnim proizvodima	anketa	Savjetodavna služba	usporedba znanja prije početka Programa i na kraju Programa

PROMOVIRANJE PROGRAMA

Odgojno-obrazovne ustanove koje provode ovaj Program dužne su same izraditi u skladu s Uredbom (EZ) br. 657/2008 ili dati izraditi promotivni plakat.

Sustavom edukacije djece, njihovih roditelja, odgajatelja, nastavnika i šire javnosti pridonijet će se:

- podizanju razine svijesti o važnosti potrošnje mlijeka i mlijecnih proizvoda kao nutritivno izuzetno vrijednih namirnica
- sprječavanju rasipanja hrane.

Informiranje javnosti o mlijeku i mlijecnim proizvodima i njegovoj važnosti u zdravoj prehrani te informiranje škola i svih djelatnika koji rade s djecom o važnosti provedbe i obvezama koje proizlaze iz provedbe mjere.

FINANCIRANJE

Ovaj program sufinancira se iz:

- Europskog garancijskog fonda za poljoprivredu (EAGF) u skladu s člankom 6. Uredbe Vijeća (EU) br. 1370/2013
- Državnog proračuna Republike Hrvatske u skladu s člankom 217. Uredbe (EU) br. 1308/2013 u iznosu od 3,25 kuna/kg ekvivalenta mlijeka.

Potpore se ostvaruje za isporučeno mlijeko i mliječne proizvode korisnicima mjere jednom tjedno tijekom 35 nastavnih tjedana školske godine 2015/2016. Nastava se organizira i izvodi u najmanje 175 nastavnih dana, odnosno 35 nastavnih tjedana.

Planiranim rashodima obuhvaćena je opskrba ciljane skupine učenika jednom tjedno u količini od 0,20 litara ekvivalenta mlijeka po učeniku, što za školsku godinu 2015/2016 iznosi 1.136.485,00 litara odnosno 1.170.579,55 kg mlijeka.

Ministarstvo poljoprivrede osigurat će finansijska sredstva za provedbu Strategije u školskoj godini 2015/2016 u državnom proračunu za 2016. godinu i projekcijama za 2017. i 2018 godinu u iznosu od 5.408.458,00 kuna za 2016. godinu.

KONZUMACIJA	1 X TJEDNO
BROJ UČENIKA OSNOVNE ŠKOLE 1-4 RAZRED (2014/2015)	162.355
BROJ školskih dana za konzumaciju (jednom tjedno tijekom 35 nastavnih tjedana)	35
KOLIČINA PO UČENIKU (L)	0,20
UKUPNO MLIJEKA (L)	1.136.485,00
UKUPNO MLIJEKA (KG)*	1.170.579,55

*konverzija u kilograme koeficijent = 1,03